Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0196

Uusi visio Eurooppalaiset yliopistot -allianssista

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. syyskuuta 2025 uudesta visiosta Eurooppalaiset yliopistot -allianssista (2025/2036(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 13 ja 14 artiklan, jotka koskevat taiteiden ja tieteiden vapautta sekä oikeutta koulutukseen,

– ottaa huomioon unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta 20. toukokuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/817[1],

– ottaa huomioon 11. syyskuuta 2023 julkaistun kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle tehdyn tutkimuksen Erasmus+ -ohjelmasta saaduista ensimmäisistä kokemuksista, siihen liittyvistä haasteista ja sen tulevaisuudennäkymistä ”EU funding programmes 2021-2027 in culture, media, education, youth and sports: first lessons, challenges and future perspectives – Erasmus+”,

– ottaa huomioon 20. heinäkuuta 2023 julkaistun kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle tehdyn tutkimuksen Erasmus+ -ohjelman ja erinäisten muiden ohjelmien alkuvaiheen täytäntöönpanosta ”Early implementation of four 2021-2027 EU programmes: Erasmus+, Creative Europe, European Solidarity Corps and Citizens, Equality, Rights and Values (Strand 3)”,

– ottaa huomioon 17. toukokuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät Eurooppalaiset yliopistot -aloitteesta – korkea-asteen koulutuksen, tutkimuksen, innovoinnin ja yhteiskunnan yhdistäminen: eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen uuden ulottuvuuden pohjustaminen,

---

1 EUVL L 189, 28.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj.

– ottaa huomioon 14. ja 15. joulukuuta 2017 annetut neuvoston päätelmät,

– ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2018 annetut neuvoston päätelmät eurooppalaista koulutusaluetta koskevan vision toteuttamisesta,

– ottaa huomioon 18. marraskuuta 2019 annetun neuvoston päätöslauselman eurooppalaisen koulutusalueen kehittämisestä tulevaisuuteen suuntautuvien koulutusjärjestelmien tukemiseksi[1],

– ottaa huomioon 29. marraskuuta 2021 annetun neuvoston päätöslauselman uudesta eurooppalaisesta aikuiskoulutusohjelmasta 2021–2030[2],

– ottaa huomioon 13. toukokuuta 2024 annetun neuvoston suosituksen aiheesta ”Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille”[3],

– ottaa huomioon 28. helmikuuta 2025 annetun komission ehdotuksen neuvoston suositukseksi eurooppalaisen tutkimusalueen toimintapoliittisesta ohjelmasta (2025–2027) (COM(2025)0062),

– ottaa huomioon 26. marraskuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen (EU) 2021/2122 Euroopan tutkimus- ja innovointisopimuksesta[4],

– ottaa huomioon 18. tammikuuta 2022 annetun komission tiedonannon eurooppalaisesta yliopistostrategiasta (COM(2022)0016),

– ottaa huomioon hyvistä käytännöistä Eurooppalaiset yliopistot -allianssien hankkeissa 15. huhtikuuta 2024 annetun komission kertomuksen ”Report on good practices from European University Alliances Projects (pilot II)”,

– ottaa huomioon Eurooppalaiset yliopistot -aloitteen tuloksia ja siihen liittyviä muutosmahdollisuuksia koskevan komission kertomuksen[5],

---

1 EUVL C 389, 18.11.2019, s. 1.
2 EUVL C 504, 14.12.2021, s. 9.
3 EUVL C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj.
4 EUVL L 431, 2.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj.
5 Euroopan komissio: koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto ja muut, ”Report on the outcomes and transformational potential of the European Universities initiative”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2766/32313.

– ottaa huomioon 27. maaliskuuta 2024 annetun komission tiedonannon aiheesta ”Suunnitelma eurooppalaisen yhteistutkinnon toteuttamiseksi” (COM(2024)0144),

– ottaa huomioon 27. maaliskuuta 2024 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2024)0074), joka liittyy komission tiedonantoon COM(2024)0144, 27. maaliskuuta 2024 annetun komission ehdotuksen neuvoston suositukseksi korkeakoulutuksen eurooppalaisen laadunvarmistus- ja tunnustamisjärjestelmän kehittämisestä (COM(2024)0147) ja 27. maaliskuuta 2024 annetun komission ehdotuksen neuvoston suositukseksi houkuttelevista ja kestävistä urista korkeakoulusektorilla (COM(2024)0145),

– ottaa huomioon 19. joulukuuta 2024 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Report on the final outcomes of the Erasmus+ policy experimentation projects: European degree (label) and institutionalised EU cooperation instruments” (SWD(2024)0291),

– ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon osaamisunionista (COM(2025)0090),

– ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon aiheesta ”STEM-aineiden opetusta koskeva strateginen suunnitelma: taitoja kilpailukyvyn ja innovoinnin edistämiseksi” (COM(2025)0089),

– ottaa huomioon eurooppalaisen koulutusalueen väliarvioinnin vuodelta 2023,

– ottaa huomioon eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) ministerikonferenssissa 19. marraskuuta 2020 annetun Rooman julkilausuman,

– ottaa huomioon Bolognan seurantaryhmän sosiaalista ulottuvuutta käsittelevän työryhmän 2021–2024 laatiman 9. tammikuuta 2024 julkaistun asiakirjan korkeakoulutuksen sosiaalisen ulottuvuuden periaatteista, suuntaviivoista ja indikaattoreista (”Principles, Guidelines and Indicators of the Social Dimension of Higher Education”),

– ottaa huomioon huhtikuussa 2024 julkaistun Enrico Lettan laatiman sisämarkkinoiden tulevaisuutta käsittelevän, riippumattoman korkean tason raportin ”Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens”,

– ottaa huomioon syyskuussa 2024 julkaistun Mario Draghin laatiman raportin Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta,

– ottaa huomioon Manuel Heitorin johtaman riippumattomien asiantuntijoiden ryhmän lokakuussa 2024 julkaiseman raportin “Align, act, accelerate – Research, technology and innovation to boost European competitiveness”,

– ottaa huomioon 23. kesäkuuta 2022 antamansa päätöslauselman Erasmus+ -ohjelman osallisuustoimenpiteiden toteuttamisesta vuosina 2014–2020[1],

– ottaa huomioon 15. syyskuuta 2020 antamansa päätöslauselman tehokkaista toimenpiteistä Erasmus+ -ohjelman ja Luova Eurooppa -ohjelman sekä Euroopan solidaarisuusjoukkojen muuttamiseksi ympäristöystävällisemmiksi[2],

– ottaa huomioon 19. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman ”Eurooppalaisen koulutusalueen perustaminen vuoteen 2025 mennessä – mikrotutkinnot, yksilölliset oppimistilit ja oppiminen kestävää ympäristöä varten”[3],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A10-0135/2025),

A. toteaa, että laadukas koulutus sekä akateeminen yhteistyö ovat ennakkoedellytyksiä sille, että Euroopan unioni voi saavuttaa strategisen riippumattomuuden, vaalia EU:n arvoja[4], torjua osaamisvajetta houkuttelemalla osaajia ja pitämällä heistä kiinni ja edistämällä inhimilliseen pääomaan, selviytymiskykyyn ja hyvinvointiin perustuvaa kilpailukykyä suhteessa maailman johtaviin yliopistoihin;

B. huomauttaa, että tiedeyhteisön ja yliopistojen merkitystä kilpailu- ja häiriönsietokykyisen sekä riippumattoman Euroopan unionin kannalta korostetaan Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuutta käsittelevässä Draghin raportissa, sisämarkkinoiden tulevaisuutta käsittelevässä Lettan raportissa sekä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarviointia koskevassa Heitorin raportissa;

C. ottaa huomioon, että EU:ssa vallitseva korkea-asteen koulutuksen ja tutkimuksen hajanaisuus heikentää EU:n kykyä turvata suvereniteettinsa, edistää arvojaan ja vahvistaa maailmanlaajuista vaikutusvaltaansa; toteaa, että laajempi yhdentyminen voisi vahvistaa EU:n strategista asemaa;

D. ottaa huomioon, että kilpailukykykompassissa tuodaan esiin korkealaatuisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen merkitystä osaamis- ja työvoimavajeen paikkaamisessa;

E. ottaa huomioon, että Erasmus+ on EU:n lippulaivaohjelma, jolla tuetaan koulutusta, nuorisotoimintaa ja urheilua Euroopassa ja

---

1 EUVL C 32, 27.1.2023, s. 58.
2 EUVL C 385, 22.9.2021, s. 2.
3 EUVL C 479, 16.12.2022, s. 65.
4 Sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa.

kansainvälisesti samalla kun edistetään liikkuvuutta ja akateemista yhteistyötä; katsoo, että Erasmus+ -ohjelman ja muiden nykyisten EU-ohjelmien, kuten Horisontti Euroopan, vuorovaikutuksen vahvistamisesta olisi hyötyä näiden tavoitteiden saavuttamisessa samalla kun edistetään kattavampaa lähestymistapaa korkeakoulutukseen;

F. ottaa huomioon, että Eurooppalaiset yliopistot -alliansseilla on moniulotteinen tavoite, joka alkaa yhteisten opetussuunnitelmien laatimisesta ja ulottuu sellaisten yliopistojen välisten kampusten luomiseen, joita yhdistää vahva eurooppalainen ulottuvuus, joka puolestaan edistää opiskelijoiden, elinikäisten oppijoiden ja tieteentekijöiden sekä tutkimus- ja muun henkilöstön liikkuvuutta sekä vauhdittaa entistä käänteentekevämpien muutosten toteutumista korkea-asteen koulutusympäristössä, niin jäsenvaltioissa kuin osallistujamaissa, millä pyritään luomaan aidosti kilpailukykyinen eurooppalainen koulutusalue;

G. huomauttaa, että akateeminen vapaus on yliopiston tehtävää ja toimintaa keskeisesti määrittävä periaate, sellaisena kuin se on vahvistettu EU:n perusoikeuskirjan 13 artiklassa ja 11. marraskuuta 1997 annetussa korkeakoulutuksen opetushenkilöstön asemaa koskevassa Unescon suosituksessa; katsoo, että akateemisella vapaudella on ratkaisevan tärkeä merkitys demokraattisten yhteiskuntien hyvinvoinnin kannalta ja että sitä on siksi suojeltava ja vaalittava myös vastaisuudessa;

H. ottaa huomioon, että Eurooppalaiset yliopistot -alliansseilla on tärkeä tehtävä tutkimuksen, innovoinnin ja koulutuksen vahvistamisessa sisämarkkinoilla, sillä ne tarjoavat opiskelijoille, tutkijoille sekä akateemiselle ja muulle henkilöstölle mahdollisuuksia saumattomaan liikkuvuuteen EU:ssa ja sen ulkopuolella ja ovat näin ollen keskeisessä asemassa ”viidennen vapauden” toteutumisessa, kuten Lettan raportissa kuvataan;

I. panee merkille, että Euroopan korkeakouluilla on paitsi kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä haasteita, erityisesti siltä osin kuin kyse on rahoituksesta, kansallisen ja paikallisen lainsäädännön, oikeudellisen aseman sekä hallintorakenteiden välisistä suurista eroavaisuuksista, myös sopimusehdoista johtuvia tiedon jakamiseen liittyviä haasteita;

J. toteaa, että Eurooppalaiset yliopistot -aloite on osoittautunut menestykseksi ja ylittänyt kirkkaasti osallistumiseen ja sitoutumiseen liittyvät odotukset; ottaa huomioon, että vuonna 2017 annetuissa neuvoston päätelmissä asetettu tavoite luoda 20 allianssia on ylittynyt, vaikka määrärahoja ei ole lisätty eikä hankkeiden jatkorahoituksesta ole takeita, sillä nykyään alliansseja on peräti 65 ja niiden muodostamaan verkostoon kuuluu yli 570 yliopistoa, joilla on yli 2 200 ulkoista kumppania;

K. toteaa, että nykyiset allianssit valittiin viiden kilpailuun perustuvan avoimen ehdotuspyynnön kautta, joissa painotettiin laatua, huippuosaamista, akateemisia ansioita, osallistavuutta ja tasapuolista maantieteellistä kattavuutta;

L. ottaa huomioon, että Eurooppalaiset yliopistot -aloite on keskeisessä asemassa sellaisen yhdennetyn, kilpailukykyisen ja osallistavan eurooppalaisen koulutusalueen rakentamisessa, joka pystyy vastaamaan maailmanlaajuisiin haasteisiin sekä vahvistamaan eurooppalaista identiteettiä, kulttuuria ja arvoja;

M. toteaa, että alliansseihin liittyy muutospotentiaalia, jota voidaan hyödyntää jäsenvaltioiden korkea-asteen koulutusjärjestelmien nykyaikaistamisessa, ja että ne ovat omaksuneet johtoaseman liikkuvien eurooppalaisten opiskelijoiden uuden sukupolven koulutuksessa ja edistäneet huippututkimusta; huomauttaa, että useiden allianssien jäsenyliopistot ovat keskeisiä lainsäädännön muutoksien puolestapuhujia ja edistäjiä kotimaissaan;

N. ottaa huomioon, että nykyisellään alliansseja yhteisrahoitetaan 23 jäsenvaltion kansallisista talousarvioista;

Nykytilanne, haasteet ja esteet

1. panee merkille, että Eurooppalaiset yliopistot -aloite on otettu hyvin vastaan korkeakouluissa ja että ne ovat sitoutuneet siihen, ja toteaa, että aloitteen avulla on pystytty osaltaan karsimaan alueellisen, rajat ylittävän ja kansainvälisen korkeakouluyhteistyön esteitä, joita ovat muun muassa rahoituksen hajanaisuus, erot akkreditointijärjestelmissä ja oikeudelliset esteet;

2. korostaa, että liikkuvuushankkeet, yhteisten opetussuunnitelmien laatiminen ja eurooppalaisten ylipistojen keskinäinen yhteistyö ovat tärkeässä asemassa pyrittäessä vastaamaan strategisten alojen tarpeisiin ja vahvistamaan tunnetta Eurooppaan kuulumisesta ja sitoutumisesta EU:n arvoihin samalla kun huolehditaan moninaisuuden ja vaurauden säilyttämisestä Euroopan unionissa;

3. toteaa, että allianssit ovat tehokas keino toteuttaa ja edistää Bolognan prosessia; korostaa allianssien vipuvaikutusta korkea-asteen koulutuksen muutosprosesseissa, sillä allianssit toimivat innovatiivisten toimintatapojen ja yhteistyömuotojen uranuurtajina ja edistäjinä, mikä avaa opiskelijoille mahdollisuuksia ja luo myös parempia edellytyksiä tarttua niihin;

4. tuo esiin allianssien moninaisuutta, joka koskee paitsi hallintotapoja sekä niissä käsiteltäviä aihealueita ja asioita myös alliansseihin osallistuvien yliopistojen kokoa ja sijaintia; panee merkille, että monet keskikokoisissa kaupungeissa, maaseutualueilla ja syrjäisimmillä alueilla sijaitsevat yliopistot osallistuvat menestyksekkäästi alliansseihin, mikä tekee siitä helposti saavutettavan ja osallistavan aloitteen; korostaa, että kaikkiin

alliansseihin ei sovi sama toimintamalli; toteaa, että avainasemassa aivovuodon torjunnassa ja kansainvälisten osaajien houkuttelemisessa on se, että alliansseissa on mukana yliopistoja kaikkialta Euroopasta, ja että se merkitsee samalla korvaamatonta panosta Euroopan yhtenäisyyteen ja yhdentymiseen;

5. suhtautuu myönteisesti siihen, että allianssien hallintorakenteissa on mukana opiskelijaedustajia, sillä tätä kautta nuoret voivat merkittävästi ja aidosti vaikuttaa allianssien kehittämiseen, kun otetaan huomioon, että nuorten osallistuminen demokraattisiin päätöksentekoprosesseihin auttaa alliansseja luotaamaan paremmin tulevaisuuteen ja vastaamaan opiskelijoiden kohtaamiin käytännön haasteisiin; korostaa, että opiskelijavaikuttaminen on tärkeää saada linjaan opiskelijajärjestöjen toiminnan kanssa, jotta voidaan varmistaa avoimuus, oikeudenmukaisuus ja inklusiivisuus sidosryhmien osallistumisessa;

6. korostaa, että alliansseilla on potentiaalia ja asiantuntemusta auttaa yliopistoja vastaamaan sosioekonomisiin haasteisiin; tähdentää, että yhteiskunnallinen vaikutus on tärkeää sisällyttää läpäisyperiaatteella kaikkeen allianssien toimintaan; kehottaa laatimaan selkeitä strategioita, joilla varmistetaan ja seurataan, että henkilöillä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia[1], pääsevät osallisiksi ja voivat olla mukana kaikessa allianssien toiminnassa, erityisesti siten, että poistetaan liikkuvuuden esteitä ja ehkäistään kaikenlaista syrjintää Erasmus-peruskirjan mukaisesti;

7. suhtautuu myönteisesti kokeiluhankkeisiin, joiden tavoitteena on eurooppalaisen yhteistutkinnon ja/tai oikeudellisen aseman luominen; korostaa kuitenkin, että korkeakoulutuksen innovoinnin ei pidä olla pelkästään allianssien varassa; toteaa, että alliansseilla olisi oltava vapaus erikoistua ja olla joustavia hankkeissaan;

8. suhtautuu myönteisesti eurooppalaista yhteistutkintoa ja eurooppalaista yhteistutkintomerkkiä koskevien kuuden Erasmus+ -ohjelman toimintapoliittisten kokeiluhankkeiden tuloksiin 21 allianssissa[2]; toteaa, että eurooppalaisiin kriteereihin perustuva yhteinen kehys eurooppalaisille yhteistutkinnoille tuottaa selkeää lisäarvoa ja on edistysaskel tutkintojen tunnustamisessa EU:n tasolla; tiedostaa, että tämänkaltainen tutkintojen tunnustaminen EU:n tasolla lisäisi liikkuvuutta ja koulutuksen laatua ja vahvistaisi näin yhteistyöpuitteita sekä kannustaisi osallistumaan laajemmin kansainvälisiin akateemisiin ohjelmiin, minkä lisäksi se tekisi eurooppalaisesta korkea-asteen koulutuksesta näkyvämpää ja vahvistaisi sen kilpailukykyä maailmanlaajuisesti;

9. toteaa, että eurooppalaisen yhteistutkinnon laatumerkin olisi oltava kaikkien muiden yhteisten yliopisto-ohjelmien käytettävissä ja sillä

---

1 Siten kuin heidät on määritelty 20. toukokuuta 2021 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/817.

2 Komission yksiköiden valmisteluasiakirja SWD(2024)0291.

olisi voitava täydentää kansallisia tutkintokehyksiä, joita olisi tarvittaessa mukautettava ilman, että siitä aiheutuu hallinnollista lisärasitetta;

10. on vakuuttunut allianssien potentiaalista vahvistaa eurooppalaista korkeakoulutusaluetta ja avata tietä yhtenäiselle EU:n tason akkreditointialueelle; katsoo, että tämä on Euroopan riippumattomuuden kannalta välttämätöntä, koska lukuisat eurooppalaiset korkeakoulut ovat edelleen riippuvaisia yhdysvaltalaisista akkreditointielimistä, esimerkiksi MBA-tutkintojen osalta;

11. panee tyytyväisenä merkille, että sellaisten liikkuvuushankkeiden määrä, joihin osallistuu opiskelijoita, elinikäisiä oppijoita ja tieteentekijöitä sekä yliopistojen akateemista ja muuta henkilöstöä, on alliansseihin osallistuvissa yliopistoissa kasvanut merkittävästi muihin Erasmus+ -liikkuvuushankkeisiin verrattuna;

12. toteaa kuitenkin, että alkuperäisenä tavoitteena oli, että alliansseihin osallistuvista opiskelijoista 50 prosenttia pääsisi nauttimaan saumattomasta liikkuvuudesta, mutta tavoite on vielä saavuttamatta, eikä sen saavuttaminen muutu helpommaksi ilman kunnollisia rahoitusjärjestelmiä; on siksi huolissaan allianssien liikkuvuutta edistävien ohjelmien ja yliopistojen yleisen Erasmus+ -liikkuvuuden välille syntyvästä mahdollisesta kilpailusta, sillä niitä koskevat samat rajalliset rahoitussäännökset, kun otetaan huomioon, että alliansseille liikkuvuuden osalta asetetut tavoitteet ovat korkeammat kuin yleiset Erasmus+ -liikkuvuutta koskevat tavoitteet; kehottaa siksi komissiota tarkastelemaan näitä vaatimuksia;

13. on hyvin huolestunut tässä ajassa akateemiseen vapauteen kohdistuvista uhkista, joita esiintyy useissa osissa maailmaa, kuten joissakin Erasmus+ -ohjelmaan osallistuvissa jäsenvaltioissa ja EU:n ulkopuolisissa maissa;

14. korostaa, että allianssien on toiminnassaan vaalittava EU:n arvoja, demokratioiden selviytymiskykyä ja institutionaalista riippumattomuutta sekä aktiivista kansalaisvaikuttamista; korostaa niiden merkitystä monenkeskisinä ja monikulttuurisina oppimisympäristöinä;

15. pitää tervetulleena arvopohjaisia aloitteita, kuten Ukrainan tukemiseksi tehtävää solidaarisuusyhteistyötä, allianssien maailmanlaajuisia vaikuttamistoimia sekä niiden osallistumista itäisen naapuruston ja Länsi-Balkanin ehdokasmaiden liittymistä valmistelevissa toimissa;

16. suhtautuu myönteisesti osaamisunionia koskevaan aloitteeseen ja erityisesti valmisteilla olevaan ehdotukseen allianssien tulevista investointipoluista ja selkeästä oikeudellisesta asemasta, sillä sen myötä yliopistojen on jatkossa helpompi käynnistää ja johtaa eurooppalaisia hankkeita, yhdistää resursseja, kasvattaa

itsemääräämisoikeuttaan, karsia hallinnollisia rasitteita, houkutella rahoitusta ja laajentaa hallintorakennettaan erityisesti EU:n ulkopuolisten maiden yliopistojen ollessa kyseessä, minkä lisäksi se helpottaa kansainvälisen yhteistyön aseman vakiinnuttamista;

17. korostaa yliopistojen ja niiden rinnalla myös allianssien tärkeää tehtävää näyttöön perustuvan tieteen suojelemisessa ja edistämisessä, demokraattiseen vuoropuheluun kohdistuvan luottamuksen rakentamisessa, EU:n arvoihin perustuvan yhteistyön vaalimisessa ja siinä, että ne lisäävät omaa ja Euroopan korkeakoulusektorin houkuttelevuutta EU:n ulkopuolisten opiskelijoiden, akateemisen henkilöstön ja tutkijoiden keskuudessa;

18. suhtautuu myönteisesti Eurooppalaiset yliopistot -allianssia varten perustettuun FOREU4ALL-toimijayhteisöön; korostaa sen keskeistä tehtävää innovaatioiden levittämisessä eteenpäin alliansseista laajemmalle tutkijayhteisölle, sillä alliansseihin kuulumattomia yliopistoja ja korkeakouluja ei saisi jättää jälkeen; muistuttaa, että politiikkatoimien ja aloitteiden olisi hyödytettävä koko korkeakoulujärjestelmää;

19. ottaa huomioon muiden korkeakoulutusalalla toimivien verkostojen tärkeän roolin, sillä ne kokoavat yhteen laajemman kirjon eurooppalaisia yliopistoja riippumatta siitä, osallistuvatko nämä alliansseihin vai eivät; korostaa, että verkostot ja allianssit täydentävät toisiaan ja että niiden avulla voidaan pohjustaa kansallisen tason lainsäädäntömuutosten toteutumista;

20. korostaa, että yliopistojen tehtävä kattaa kaikki neljä tiedon osa-aluetta eli koulutuksen, tutkimuksen, innovoinnin ja yhteiskunnan palvelemisen; korostaa, että allianssien on sovitettava toimintansa tiiviisti työmarkkinoiden tarpeisiin, jotta voidaan vastata Euroopan osaamisvajeeseen ja kilpailukykyyn liittyviin haasteisiin;

21. on erityisen huolissaan allianssien tutkimus- ja innovointipilarien puuttumisesta, kun otetaan huomioon nykyinen kehys, sillä se heikentää kaikilta osin yliopistojen mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä allianssien puitteissa;

Suositukset

22. kannustaa alliansseja syventämään koulutuksen ja tutkimuksen välistä yhteyttä; korostaa allianssien merkittävää kykyä luoda kansainvälisiä huippuosaajien tutkijaverkostoja sekä niiden kykyä jakaa ja levittää erityisesti STEM-aineisiin (tiede, teknologia, tekniikka ja matematiikka), myös EU:n strategisiin aloihin, liittyvää tietoa;

23. korostaa, että yliopistojen alliansseja koskeva strateginen visio on otettava huomioon seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, jotta voidaan maksimoida niiden mahdollisuudet ja vaikutukset; pyytää komissiota arvioimaan kutakin allianssia, jotta voidaan tarjota

tukea ja räätälöityjä ratkaisuja niiden tulevaisuuteen suuntautuvaa kehittämistä varten;

24. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita sekä alliansseja siirtymään hankeperusteisesta toimintaperiaatteesta pitkän aikavälin muutosvoimaiseen yhteistyöhön ottamalla käyttöön rahoitusmallin, joka mahdollistaa siirtymän; tähdentää, että allianssien on tärkeää pystyä laajentamaan toimintaansa; korostaa tarvetta asettaa pikemminkin laadullisia kuin määrällisiä tavoitteita ja tuo esiin, että niillä voi olla käänteentekeviä vaikutuksia eurooppalaiseen koulutusalueeseen;

25. painottaa, että nykyisten allianssien rahoituksen on oltava koordinoitua, kestävää ja ennakoitavissa olevaa; pyytää komissiota harkitsemaan tulevien ehdotuspyyntöjen varaamista siihen, että menestyksekkäät allianssit voivat jatkaa toimintaansa ja siten syventää yhdentymistä ja saavuttaa entistä parempia tuloksia; pyytää komissiota pitämään haku- ja raportointiprosessit mahdollisimman yksinkertaisina; kannustaa nopeuttamaan menestyksekkäiden allianssien uudistamisprosessia, jotta voidaan varmistaa rahoituksen jatkuminen välttäen liiallista hallinnollista rasitusta;

26. pitää tärkeänä, että Eurooppalaiset yliopistot -aloite kuuluu vastaisuudessakin Erasmus+ -ohjelmaan, kun otetaan huomioon nykyiset puitteet; pyytää samalla komissiota tutkimaan, voitaisiinko Eurooppalaiset yliopistot -allianssien rahoittamiseksi saada aikaan räätälöity ratkaisu vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa kehyksessä, mihin sisältyisi mahdollisuus luoda erillinen ohjelma, jonka turvin allianssit voisivat suunnitella toimintaansa strategisesti, sitoutua pitkän aikavälin aloitteisiin ja luoda kestäviä yhteistyösuhteita;

27. kehottaa jäsenvaltioita sitoutumaan kansallisissa talousarvioissaan allianssien yhteisrahoitukseen ja pyytää komissiota esittämään alliansseja varten kattavan investointistrategian, jonka avulla ne voivat täyttää nelitahoisen tehtävänsä; panee merkille, että tähän strategiaan olisi sisällytettävä synergioita EU:n ohjelmien, kuten Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, Euroopan kilpailukykyrahaston, Euroopan sosiaalirahasto plussan ja Euroopan aluekehitysrahaston, kanssa, jotta voidaan optimoida resurssit, välttää päällekkäisyydet, tiivistää vuorovaikutusta ja yhteistyötä ja säilyttää niiden kilpailullinen luonne;

28. korostaa, että todellisen ja pysyvän menestyksen eli laadun, huippuosaamisen ja osallisuuden saavuttamiseksi alliansseja on tuettava EU:n talousarvion lisäksi myös muista – kansallisista, alueellista, paikallisista ja yksityisistä – lähteistä peräisin olevista, koordinoiduista rahoitusosuuksista edellyttäen, että ne voivat taata korkeakoulujen riippumattomuuden ja turvata akateemisen vapauden;

29. korostaa, että allianssien ja yksityisen sektorin pidemmälle viedystä niveltymisestä voi olla molemminpuolista hyötyä; kannustaa yliopistoja ja yrityksiä solmimaan keskenään kumppanuuksia ja tekemään jäsenneltyä yhteistyötä, jotta voidaan luoda yhtenäisiä järjestelmiä, joilla edistetään innovointia ja huipputason teknistä ja ammatillista koulutusta ja joiden avulla voidaan helpottaa opiskelijoiden siirtymistä työmarkkinoille sekä uudelleen- ja täydennyskouluttaa muita kuin korkeakoulutettuja työntekijöitä;

30. korostaa tarvetta vahvistaa allianssien kansainvälistymistä noudattamalla muun muassa Global Gateway -strategiaa ja osaamiskumppanuuksiin liittyviä ehtoja; toteaa, että allianssit toimivat oikealla tasolla kumppanuuksien luomista EU:n ulkopuolisten maiden ja etenkin ehdokasmaiden kanssa ajatellen ja ne voivat vahvistaa Erasmus+ -ohjelman kansainvälistä ulottuvuutta, esimerkiksi Erasmus Mundus -ohjelman avulla; pyytää komissiota ja alliansseja varmistamaan, että kaikki mukana olevat kumppanit noudattavat EU:n arvoja ja akateemisen vapauden periaatetta ja sitoutuvat toimimaan Erasmus-peruskirjan mukaisesti;

31. panee merkille, että allianssit kokeilevat innovatiivisia opetus- ja tiedonhankintatapoja, kuten eurooppalaisia opintopolkuja, pieniä osaamiskokonaisuuksia, monimuoto-oppimiseen liittyvää liikkuvuutta ja tutkintojen automaattista tunnustamista; korostaa tarvetta investoida turvalliseen digi-infrastruktuuriin ja panostaa enemmän nykyisiin aloitteisiin, kuten eurooppalaiseen opiskelijakorttiin;

32. korostaa tarvetta vahvistaa tietokonejärjestelmien yhteentoimivuutta ja yhdenmukaistaa toimintapolitiikkoja EU:ssa ja kansainvälisesti, jotta voidaan luoda aitoja virtuaalisesti toisiinsa kytkeytyviä eurooppalaisia kampuksia; kannustaa lisäämään allianssien välistä yhteistyötä ja varmistamaan näin, että opiskelijoiden tunnistus, kurssien rekisteröinti ja opintosuorituksia koskevien tietojen vaihto sekä uuden koulutusteknologian integroiminen sujuu turvallisesti ja yhteentoimivasti;

33. korostaa tarvetta laajentaa pienten osaamiskokonaisuuksien käyttöä, parhaiden käytäntöjen pohjalta, jotta allianssit voidaan sisällyttää laajempaan oppimisympäristöön ja silloittaa niiden ja muiden epävirallisten oppilaitosten työtä; toteaa, että pienten osaamiskokonaisuuksien kautta hankitun koulutuksen ja täydennyskoulutuksen tunnustaminen voi joustavoittaa nykyisestä korkeakoulututkintojen uudelleentarkastelua, laajentamista ja nykyaikaistamista;

34. pyytää komissiota harkitsemaan sellaisten kriteerien lisäämistä mahdollisiin tuleviin ehdotuspyyntöihin, jotka ovat linjassa Euroopan strategiseen riippumattomuuteen ja kilpailukykyyn liittyvien asiakokonaisuuksien, kuten häiriönsietokyvyn, energian, ilmastonmuutoksen, digitaalisen siirtymän ja digitaalisen osaamisen

sekä puolustuksen kanssa, unohtamatta kuitenkaan ydintavoitteita eli sitoutumista EU:n arvoihin, huippukoulutukseen ja -innovointiin;

35. korostaa, että allianssien rakenteiden ja valmiuksien on oltava tarkoituksenmukaisia, jotta voidaan tukea tutkimustulosten siirtämistä käytäntöön yliopistoista yrityksiin ja edistää näin EU:n strategiseen riippumattomuuteen tähtäävien tavoitteiden saavuttamista; kehottaa komissiota purkamaan esteitä, jotka vaikeuttavat yhteisten resurssien sekä tiedon tehokasta jakamista ja yhdistämistä, ja toteuttamaan käytännön toimia, joilla muun muassa helpotetaan akateemisen henkilöstön ja tutkijoiden yhteistä rekrytointia sekä yhteisten tilojen kehittämistä ja käyttöä;

36. peräänkuuluttaa Eurooppalaiset yliopistot -alliansseja koskevien tehokkaiden ja kaikille tarkoitettujen valistus- ja tiedotuskampanjoiden tarvetta keinona edistää aktiivisempaa osallistumista toimintaan paikallistasolla ja opiskelijoiden keskuudessa, kun otetaan huomioon, että hankkeen tunnettuus on nykyisellään varsin heikko;

37. kehottaa Unkarin hallitusta noudattamaan oikeusvaltioperiaatetta ja EU:n arvoja ja toteuttamaan tarvittavat uudistukset, jotta unkarilaiset julkisrahoitettujen yliopistojen opiskelijat, opettajat ja tutkijat voivat hyödyntää Erasmus+ -ohjelmaa ja myös Eurooppalaiset yliopistot -aloitteen allianssej a;

°

° °

38. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.